

VIŠI PRIVREDNI SUD

IZVRŠNI POSTUPAK

GRAĐANSKO PRAVNA KOMPENZACIJA KAO RAZLOG ZA PRIGOVOR PROTIV RJEŠENJA O IZVRŠENJU

Član 47. tačka 8. Zakona o izvršnom postupku
Član 336. i 337. Zakona o obligacionim odnosima

U izvršnom postupku nije dozvoljeno izjaviti prigovor radi prebijanja. Moguće je istaći prigovor da je potraživanje tražioca izvršenja djelimično izmireno građansko pravnom kompenzacijom, prije podnošenja prijedloga za izvršenje.

Iz obrazloženja:

U konkretnom slučaju radi se o građansko pravnoj kompenzaciji koja utiče na potraživanje tražioca izvršenja iz rješenja o izvršenju, jer se njome dokazuje da je potraživanje tužioca u vrijeme podnošenja prijedloga za izvršenje prestalo u cjelini ili djelimično, kao u konkretnom slučaju. Potraživanje prvotuzioca, kao tražioca izvršenja je djelimično prestalo, prije podnošenja prijedloga za izvršenje i to za iznos koji je izjavom o prebijanju stavljen u preboj u visini od 26.797,81 KM. Pravni učinak kompenzacije nastaje onog trenutka kada su stekli uslovi za kompenzaciju, stoga ona djeluje retroaktivno, ne od trenutka izjave, već od trenutka kada su ispunjeni svi uslovi po zakonu da bi mogla nastupiti kompenzacija. Ovaj retroaktivni učinak dovodi do prestanka potraživanja i protivpotraživanja u trenutku kada su postala kompenzibilna (ex tunc), a u slučaju da su potraživanja različite visine, nastupa srazmjerno smanjenje većeg potraživanja, dok manje u potpunosti prestaje. Pored toga istovremeno prestaju i sporedna prava, kao što su jemstvo, prestaje teći kamata i dr. U konkretnom slučaju uslovi za preboj su se stekli prije podnošenja prijedloga za izvršenje, te nema značaja da li su se stranke sporazumjele u preboju, jer su međusobna potraživanja dospjela na naplatu prije podnošenja prijedloga za izvršenje. Kompenzacija nastaje po samom zakonu, nakon što jedna strana izjavi drugoj da vrši prebijanje, pa okolnost da kompenzacija nije obostrano potpisana, odnosno da nije bila provedena u poslovnoj dokumentaciji, nema značaj na zaključak o gašenju obaveze.

Za navedeni iznos je valjalo usvojiti prigovor izvršenika i obustaviti izvršenje u tom dijelu, jer je potraživanje prvotražioca izvršenja ugašeno, odnosno izmireno izjavom o preboju (kompenzaciji).

Prvostepeni sud pravilno konstatuje da u izvršnom postupku nije moguće vršiti prebijanje i da je prigovor radi preboja ograničen na parnični postupak. Međutim, izvršenik nije istekao prigovor radi prebijanja u izvršnom postupku, već je istekao prigovor da je potraživanje prvotuzioca – prvotražioca izvršenja djelimično izmireno, za iznos od 26.797,81 KM, izjavom o preboju (građansko pravnom kompenzacijom), prije podnošenja prijedloga za izvršenje. Prigovor radi prebijanja je parnična radnja koju tuženi može preduzeti u toku parnice i razlikuju se od građansko pravne kompenzacije. Izvršenik u prigovoru protiv rješenja o izvršenju može istaći da je potraživanje tražioca izvršenja u cjelini ili djelimično prestalo na osnovu izjave o prebijanju date prije podnošenja prijedloga za izvršenje. Stoga, potraživanje tražioca izvršenja iz izvršne isprave (koja predstavlja obračunatu zakonsku zateznu kamatu), djelimično je prestalo prebojem na osnovu izjave o preboju do kojeg je došlo u vremenskom periodu od donošenja izvršnog naslova, pa do podnošenja prijedloga za izvršenje. Osnovano izvršenik tvrdi da je potraživanje prvotražioca izvršenja djelimično prestalo prebojem potraživanja zato što je

tuženi izvršio prebijanje svog potraživanja prema prvotuziocu. Nije istaknut procesno pravni prigovor radi prebijanja. Kako su se uslovi za prebijanje stekli prije podnošenja prijedloga za izvršenje to je osnovan prigovor izvršenika izjavljen protiv rješenja o izvršenju u pogledu iznosa od 26.797,81 KM. Članom 47. ZIP je propisano da se prigovor protiv rješenja o izvršenju može podnijeti iz razloga koji sprječavaju izvršenje, a naročito u slučajevima predviđenim u tačkama od 1 do 10. Potraživanje prvotražioca izvršenja je prestalo djelimično na osnovu činjenice da je tuženi prije podnošenja prijedloga za izvršenje dao izjavu o prebijanju, odnosno kompenzaciji i da je dokazao da ima potraživanje prema prvotuziocu koje je novčano i dospjelo.

Iz navedenih razloga žalbu je valjalo uvažiti, preinačiti pobijano rješenje, na osnovu člana 235. tačka 3. ZPP, u vezi sa članom 21. na način kako je to navedeno u izreci ove odluke.

(iz rješenja Višeg privrednog suda broj 67 0 Ps 000677 24 Pžip od 18.06.2024. godine)

*autor sentence: Bogdan Gajić,
sudija Višeg privrednog suda*